Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Староствах на провінциї:

на цілий рік зр.	2·40
на пів року „	1·20
на чверть року „	—·60
місячно . . „	—·20

Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр.	5·40
на пів року „	2·70
на чверть року „	1·35
місячно . . „	—·45

Поодиноке число 3 кр.

В справі нашого театру і в інтересї правди.

II.

Попереду сказали ми, що причиною невідрадних відносин в нашім житю оуспільнім і товарискім есть т. зв. кацапска школа, довголітна практика москвофільска. Готов би нам може хтось зробити закид, що погляд сей есть хибний. На доказ, що правда по нашій сторонї, пригадаемо найновійше виступлене москвофільского „Галичанина“ в справі театральній, про котре ми вже також доносили. „Галичанин“ міг дуже добре знати і певно знав, де причина послїдної кризи театральної, а мимо того підсунув він вину кому иншому, вплів до сеї справи і нову еру і сойм та запомогу соймову для театру і Поляків і маршалка краевого ґр. Ст. Баденї'го. Нехай же би тепер так стало ся, що внаслїдок злого заряду театром сойм відмовив би запомоги, то „Галичанин“ зараз би покликав ся на то, що він давно вже наперед — набрехав. І ему повірили би. Тимчасом, як вже по части знаемо, вина розбитя театральної трупи лежить зовсїм де инде. Видїл „Рускої Бесїди“ своїм письмом в „Дїлї“ пустив ся і собі на подібну дорогу, що й „Галичанин“. Ба, що більше, видїл в живі очи перекручуе правду не лиш що-до самої справи театральної але й що до висланого до „Буковини“ спростованя. Спростоване се, як побачимо в низу, було вислане в формі приватного листу, то й не диво, що „Буковина“ не хотїла его помістити, тим більше що знала докладно цїлу справу. Згадана ґазета пише отже дальше:

Вчера пояснили ми поневільне уступлене п-нї Стечиньскої. Видїл „Рускої Бесїди“ домагав ся від нас спростованя (в формі приватного листу), але ми того спростованя не могли помістити, бо не було згідне з правдою. Видїл Бесїди думав і — як видко з его відповіди в „Дїлї“ — ще й тепер думае, що у нас кромі малого письма з Городенки иньших інформацийй в справі п-нї Стечиньскої не було. Тимчасом ми мали інформациї від самої п. Стечиньскої, котра разом з п. Касиненком і Фіцнерівною переїзджала через Чернівцї до Одеси і в нашім містї задержала ся. І она і п. Касиненко потвердили наше письмо з Городенки. Що більше, у п. Ст. е письмо від видїлу львівскої Бесїди з виразною димісиею еї від нового року....

Не потрафить також видїл Бесїди і сего заперечити, що сегорічна театральна господарка видала дуже сумний результат. Від місяця марта покинуло руску сцену аж **тринайцять** акторів і акторок, не вчисляючи в те суфлера, прислуги і молодших членів хору. Тринайцять осіб виступило в протягу такого короткого часу з товариства, в котрім лишило ся тільки 10 давних членів, а трьома ново-заанґажованими виповнено по змозї повсталі прогалини! І так покинули театр від марта: Лопатиньский з женою, Біберовичева, Підвисоцкий старший з женою, Підвисоцкий молодший, Слободівна, Стадник, Григорович, Хомяківна, Фіцнерівна, Стечиньска і Касиненко. Не вчисляемо до того числа навіть капельмайстра Долїсту, котрий також був примушений взяти димісию задля шорсткого поступованя видїлу, та незабаром і помер. Не вчисляемо его, бо не можемо відкликати ся на сьвідоцтво небіжчика. Не вчисляемо і бл. п. Стечиньского, бо той уже сам взяв димісию — у могилу. Але і по нїм лишила ся також щілина у театральній трупі, котру видїл Бесїди повинен був заповнити, замісць — як то він зробив — розганяти ще й живих та досьвідних членів трупи. Разом взявши, як бачимо, більша і лучша половина персоналу руского театру покинула руску сцену, а се факт будь що будь незвичайний і такий, що варто придивити ся причинам его.

Першою причиною есть се, що видїл львівскої Бесїди помітуе членами трупи зовсїм нелюдяно. Обнимаючи управу театру знесла Бесїда нїби-то ріжницї між акторами — всї мали бути собі рівні, чи старший чи молодший, чи гірший чи лїпший; але рівні мали бути тілько на те, щоби всїма зарівно помітувати. На наше питане, котрий референт був добрий для акторів? хвалили члени трупи п. Іл. Огоновского, а з давнїйших дра Олесницкого та Гр. Цеглиньского. За то послїдними часами видїл Бесїди забував ся занадто часто і не зважав, чи се особа, котру він сам поставив на чоло товариства, чи еї становисхо супротив других осіб вимагае якоїсь поваги, (як н. пр. дїяло ся з Стечиньским, Долїстою, Лопатиньским і Касиненком), чи се старший чоловік, чи молодший, чи мужчина, чи женщина, — з всїми обходив ся видїл, як з паробками.

А друге те, що видїл розтягнув занадто велику опіку над приватним житем акторів.

„РУСАЛКА“

З вімецкого

ЙОС. ШІКЛЬОСІЯ).

— Ну, то ми вже на місци — сказав старий дозорець машин Вернер до новоіспитованого молодого машинїста Феликса Фрішавфа, котрий під его наглядом провадив товаровий поїзд з К. до С. і як раз тепер задержав ся на послїдній стациї. — Мусимо ще лиш поїхати там за рампу по вугле і потім будемо мати спокій. Гадаю, що скорше як завтра рано не будемо вертати.

За машиною почув ся скрегіт і стукіт лапьцухів. Молодий пересувач ваґонів відлучив машину від поїзду і вилїз відтак сам до машинїста.

— Добрий вечер, пане Вернер — поздоровив хлопець шапочкою без срібних сиужків і з червоною хоругвкою в руцї. — Ідемо до закопу Антонїя по вугле. Наперед!

Молодий машинїст пустив пару і машина виїхала з перед двірця. Кількадесять кроків вели шини до закопу попри головний шлях, а відтак при однїй будцї завертали в бік. Коли льокомотива минула ту будку і зворотницю, що перед нею стояла, показав Вернер на загорненого в плащ будника і сказав:

— Кілько разів туди переїзджу і побачу он-того, то все пригадуесь менї его нещасливий попередник, бідний Вальд, котрий перед трема роками умер у вязници.

— У вязници? — спитав здивований Фрішавф. — Чи сталось яке нещасте з его вини?

— То нї — відповів старий Вернер — его засуджено з цїлком иншої причини. То сумна, а навіть страшна історія. Як бачу, нинї на рампі не богато наладованих візків. Будемо мусїли найменше годину ждати на вугле, і як схочете, то оповім вам ту історию. Незадовго перенесуть вас за самостійного машинїста на який инший шлях то возьміть собі ту історую яко памятку на старого Вернера.

Машина доїхала до рампи і як Вернер вдогадував ся, так сталось. Дозорець рампи заявив, що треба ждати аж на поїзд з вуглем, щоби машина могла его набрати. Отже Вернер післав паляча за фляшкою вина і сїв з своїм молодим товаришем на котел з водою.

— Бачите там на узгірю то кладовище? — почав старий. — І онтой білий хрест на право від каплицї?

— Бачу — відповів Фрішавф. — Чи там похоронений будник Вальд?

— О, нї! Старий Вальд лежить на кладовищи в О.. там де умер у вязници. Тут лежить лиш дочка старого, а зараз коло неї, там під тим червоним памятником, один ваш товариш, котрого ви певне не знали, машинїст Німан. Хороша дївчина була тота Катерина Вальд, найкрасша в цїлій околици, а й він, Німан, не поганий був паробок. Они обое завинили, що старий дїстав ся до вязницї. Але я не хочу перехапуватись, а мушу оповісти вам всьо по порядку. Однако насамперед напемо ся на скріплене, їзда умучила нас. Ось іде Петро з вином.

— Німан — оповідав старий по хвили — ще дуже молодий чоловік, був знаний на цїлім нашім шляху, як найвеселїйший машинїст. Перед вісьмома роками приділено его до тутешної стациї. Я був тодї найстарший машинїст і заступав необсаджене місце надзорця. Ледве чотири тижднї перебув тут Німан — его призначили спершу до місцевої служби і тому їздив він кождого дня по вугле — а вже навязав знакомство з Катериною Вальд, котра дуже часто виручала в службі вітця, що як добрий слюсар заробляв собі своїм ремеслом з боку. Пізнїйше, коли Німан став їздити з товаровими поїздами по головнім шляху, тревала знакомість дальше і вскорі стала дуже близка.

Німанови дали машину „Русалку“, на котрій тепер їздить Родер, і варто було видїти, як хороша білявка Катерина пізнавала вже по свистї льокомотиви, чи „Русалка“ і хороший суджений їдуть з поїздом тягаровим, чи до закопу по паливо. Коли їхала з поїздом, то аж любо було дивити ся, як молодята вращали ся повіваючи хустками і киваючи на себе, коли-ж машина їхала до закопу Антонїя, то Німан задержував еї перед будкою і нераз як отець наставляв з одної сторони зворотницю, вискакувала хороша дївчина з другої сторони на машину і їхала з своїм милим аж до рампи і назад. Старий паляч, отсей Петро — бачите як притакуе головою — той також о тім знае; він навіть був тодї довший час на машинї Німана.

Які они вже там є ті актори, такими певно і зістануть, мимо тої „комісиї моральности“ Руской Бесїди, котра для розслїду приватного житя акторів висилає окремих комісарів чи делєґатів і ті списують скучні, сьмішні і нікому непотрібні протоколи. Годї вимагати від людий, котрих невідрадне житє призвичаїло до якихось налогів, щоби позбували ся їх, коли їм не подає ся навіть до того способу. При постійній оселї, при уреґульованих відносинах театру відпала би певно половина сих примх і навичок якторів. Але ніяк не доведе ся до того системою доношеня, процесами та грубостями. Тим занизує ся тільки інтриґи, роздуває ся пристрасти, скривляє ся молоді характери і витворює ся невиносиму атмосферу для всякого здорового елєменту.

Третою причиною деструктивного ферменту, який розгостив ся в нашім театрі, есть несталість заряджень видїлу Бесїди, що підриває у членів товариства поважанє і довірчивість супротив заряду. Поминаємо вже те, що видїл сам зміняє ся, що в его склад входять що року инші люди, настає инший лад, бо се тут не належить. Се, так сказати-б, принципіяльна хиба в відношеню видїлу до театру. Але теперішний видїл виконав уже в біжучім роцї стілько скоків і козлів, що їх не витримали би кости найзручнїйшого линоскока. Перейдім їх за порядком: З новим роком відняли управу пок. Стечиньскому, а передали Лопатиньскому. В марті відобрали Лопатиньскому, а передали Ольшаньскому, в цьвітни відобрали Ольшаньскому а передали Вороному; по однім місяци п. Вороний уступив, а дирекцию передали п. Касиненкови. В перших дня листопада покинув театр Касиненко, а управу передали знов Ольшаньскому. Чи Бесїдї здає ся, що се таке легке дїло вести театр, що се потрафить хто небудь? Чи він не уважає, що становище управителя нашого одинокого театру належало би окружити загальним поважанем, та що она вимагає заступника, гідного високого завданя театру? По дїлах Бесїди не пізнати того, а наслїдком того вийшла між членами дружини майже справдїшна анархія.

Дальшою причиною постійного невдоволеня в рускім театрі есть за мала платня. Досить сказати, що п. Лопатиньский бувши управителем трупи і спосібним актором по трилїтній працї в трупі побирав не менше, нї більше, тілько 40 зр. місячно. Сего деинде і для хориста за мало. Акторки, ба і сьпівачки дістають по 35 зр. до 40 зр. місячно з обовязком справляти всїляку ґардеробу на сцену, а теперішний суфлер дістає 14 зр. словами: чотирнайцять зр. а. в. місячної платнї. Отже не диво, що коли заанґажували п. Касиненка на 150 зр. місячно, дав ся почути великий діссонанс в товаристві. За его-ж ґажу видїл мав давнїйше дві primadonn-и, Лопатиньску і Фіцнерівну і управителя! В якім-же відношеню була ґажа инших акторів до ґажі п. Касиненка? Настали невдоволеня і сцисиї, котрим даремно старав ся видїл запобігти деякими підвишками — більша часть давного персоналу покинула театр. А що найчуднїйше, і сам п. Касиненко мимо немалої як на наш театр платнї волїв всего зречи ся і виїхати знов до Росиї.

Щоби давати більшу платню, треба — розуміє ся — більше заробляти. Тут ми признамо цїлковиту слушність видїлови Бесїди, коли він заявить, що не може лїпше оплачувати своїх членів. Але тут приходимо до послїдної причини, котра спонукала упадок нашої народної інституциї, а есть се недостача фахової антрепризи. Цїкаво було би для вияснення сеї причини, коли би бувший директор п. Біберович схотїв оголосити деякі дати та замітки з часу свого довголїтного веденя руской сцени. Здає ся нам, що образець тогдїшної адмінїстрациї вийшов би певно о стілько користнїйшим від теперішного, о скілько в нашій памяти остав ся користнїйший образ з тодїшних вистав, як з теперішних.

Так, здає ся, ми вже досить спростували спростованє львівской Бесїди. Кождий наш читатель бачить з того, що ми приняли ся того не на те, щоби може ставати до пустословної сварки, або служити личним інтересам (в тім випадку, коли театр стоїть на акторах, не був би й такий великий гріх, брати в оборону їх личні інтереси), але на те, щоби підняти театр на ноги і не служити безличним інтересам.

Перегляд полїтичний.

З Відня наспіла вість, котру всї галицкі Русини повитають певно з великою радостию. Завідатель перемискої греко-кат. епархії Вп. о. Константин Чехович іменований перемиским епіскопом. Галицкі Русини мають повну надію, що новоіменований Владика сповнить всї ті надії, які з давен давна покладали в нїм всї галицкі Русини, що стоять твердо при основах своєї народности і віри.

Комісия буджетова скінчить в половинї слїдуючого тиждня свої роботи, а розправа буджетова в повній палатї розпічне ся около 27-го с. м.

До Pest. Lloyd-а доносять з Відня, що грецкий король Юрий, котрий по довшім побутї виїхав оногди з Відня, в розмовах своїх з одним з тамошних дипльоматів о положеню на Всходї, сказав, що зовсім не має надії, щоби заповіджені реформи в Туреччинї були дїйстно переведені. Навіть що-до Крети не має богато надії, а так само і евентуальна фінансова поміч не богато поможе Туреччинї.

Причиною димісиї мінїстра війни Петрова має бути поступованє княгинї болгарской супротив него. Княгиня на кождім кроцї дає ему відчувати свій гнїв, виключає его від двірских зібрань і т. д. Навіть то гнїває княгиню, що цїсар Франц Йосиф відзначив его своїм дарунком. Коли Петров постановив остати ся аж до виборів в кабінетї, то зробив се лиш з висших взглядів.

Новинки.

Львів дня 19 падолиста 1896.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** ухвалила між иншим на засїданю з дня 16-го падолиста с. р.: 1) Затвердити вибір Каликста Левандовского, молодшого учителя 5-кл. школи мужеской в Бережанах на представителя учительства до ц. к. окружної ради шкільної в Бережанах і вибір дра Йоах. Біндера на представителя жидівской релїґії до ц. к. окружної ради шкільної в Тернополи; 2) іменувати учителями в народних школах: Йос. Чучкевича управителем 2-кл. школи в Романові, о. Павла Тимкевича катихитом в 6-кл. школї мужес-

---

То могло так пів року тревати, аж тут нараз не свистала вже „Русалка“ в дорозї до закопу так весело як перше при Вальдовій будцї, але остро, коротко немов машини попередників в давнїйших лїтах. А прецї їздив нею той самий, хороший Німан і то не сумний, але веселїйший як коли небудь перед тим.

Але тим сумнїйша була хороша Катерина. Єї доси рожеві, сьвіжі лиця поблїдли і запались, єї гарні, темні очи, що так красно відбивали від білявого волося — кажу вам товаришу, я вже старий дїдуган, але в моїм житю не бачив я гарнїйшої дївчини від Катерини Вальд — єї темні очи посоловіли. Тужно дивились они за улюбленим, фальшивим чоловіком, що переїздив тепер так рівнодушно попри нещасливу дївчину. З нею хотїв женити ся начальник стациї Ленерт, а она та бідна дочка убогого будника, відкинула то щастє і відмовила ему задля Німана. Там на тім великім мостовім камени коло будки, сидїла заєдно, коли єї невірний суджений переїздив. А він, посвистував собі веселу пісоньку, коли накладано на его машину вугля і не мав нї одного ласкавого погляду для нещастного дївчати, котрого серце так глубоко вразив.

Катерина Вальд замітила з тревогою, що Німан, єї дорогий Кароль, ставав для неї чим раз зимнїйший, недоступнїйший. Не брав єї більше на машину, бо — як казав — то заборонене, а вкінци не задержував ся більше перед будкою. Спершу кричав до неї, що не має часу, мусить зараз від'їздити з иншим поїздом, а відтак вже нїчого не говорив, лише скоро переїздив на своїй „Русалцї“ через зворотницю.

Коли відтак Катерина хотїла одної недїлї виплакати ся в церкві, почула як сьвященик голосив оповіди, що Кароль Німан, машиніст зелїзничий, женить ся з Анною Лянґер, дочкою війта Івана Лянґера. Ось той Петро був одним з тих, котрі помагали зімлїлу Катерину винести з церкви.

Пять днів опісля скоїло ся страшне нещастє. Палач Ґаснер, що тодї служив на льокомотиві Німана — „Русалка“ приїхала вечером о пів до девятої з товаровим поїздом і поїхала зараз до закопу Антонїя по вугле — надбіг може за годину змінений на лици і задиханий по при нас коло варстату машинового. На наше питанє, що стало ся, відповів кількома невиразними словами, з котрих ми лише одно слово „морд“ зачули. Не задержуючись побіг він дальше аж до інспектора стациї. За хвильку почули ми сиґнал на машину для їзди до закопу Антонїя. Стара машина від товарового поїзду засвистала і рушила. Я побачив на нїй, коли она нас минала, начальника стациї Фукса, котрий увидївши мене велїв задержати і прикликав мене до себе. Тепер поїхали ми аж до зворотницї при будцї Вальда. То що ми там побачили при сьвітлї двох лїхтарень не дасть ся описати. То було страшне!

Дозорець машин Вернер перервав оповіданє. Здавалось, що ему тяжко приходило говорити, такий був зворушений пригадкою на давно минулу пригоду. На питанє молодого машинїста, що таке стало ся там, говорив дальше так:

— Оповім дальше то, що сказав нам палач Ґаснер, коли знов прийшов до себе. Німан з ним переїхали на „Русалцї“ поперед будку Вальда. Старий з люлькою в зубах стояв спокійно при зворотници. Коли задержали ся на рампі — на тій самій де ми тепер — зіскочив Німан, щоби, як звичайно, оглянути машину. Зараз потім почув він, палач, як Німан щось гнївно крикнув. Гадаючи, що машиніст его кличе, зійшов до него, але застав Німана не самого, а з якоюсь дївчиною. То була, як він догадав ся зі слів розгнїваного наставника, Катерина Вальд. Ґаснер, палач, пішов знову на машину і взяв в руку бляшанку з оливою. Не маючи наміру підслухувати, чув він мимотого кілька слів, а навіть кілька речень з тої розмови уведеної дївчини з єї невірним милим.

Нагле почув скорі кроки і зараз по тім побачив червоне від гнїву лице свого наставника. Німан хотїв вилїзти на машину, але его мусїло щось не пускати, бо він відвернув голову і крикнув розлючений:

— Дай менї спокій, безвстиднице! Забирай ся звідси, бо пожалуєш того!

— Кароль, Кароль, не покидай мене! — почув палач, як Катерина кликала з плачем. Бідна дївчина обіймила ноги стаючого на ступінь машини невірного чоловіка.

— Пусти мене, Катерино, або Бігми, зле з тобою буде! — крикнув Німан, а его лице зробило ся аж сине від лютости.

— Ти взяв менї всьо, всьо, мою честь, всьо! Кароль, не покидай мене. На милість Бога, не покидай! — просила дївчина. — Погадай на мого вітця, Кароль! Він мене....

Страшний крик, який дївчина з себе видала, перервав дальшу розмову і в тій хвили стояв Німан на машинї.

— А що, чи ми ще не готові з тим вуглем? — крикнув дрожачим голосом.

Як раз набір скінчив ся; лише треба було ще хвильки часу, аби на возї рівно розложити вугле.

— Наперед! Розгальмувати машину! — приказав Німан палячеви і свиснув машиною так голосно і переразливо, що аж напудив старого помічника свого.

Коли Ґаснер розгальмував колеса, подивив ся на то місце, де стояла Катерина в хвили, як Німан, той безличний і лютий чоловік, єї ударив. Дївчини вже там не було. Німан хотїв машиною їхати, але червоне сьвітло на будцї Вальда, рідкий і незвичайний випадок, задержало его.

По хвили показав ся на будцї знов сиґнал на вільний переїзд. Німан свиснув і зі злостию пустив машину наперед. Она скоро перебігла

кій в Ярославі, Кар. Менжиківну управительною і Ерн. Ґаберлївну старшою учителькою 4-кл. школи женьскої в Ярославі, Мих. Немировского старшим учителем 4-кл. шкили мужескої в Перемишли, Юл. Грабовску старшою учителькою 4-кл. школи женьскої в Ярославі, Макс. Яцика молодшим учителем 4-кл. школи мужескої „ім. сьв. Яна Кантого“ в Перемишли, Йос. Яворского молодшим учителем 5-кл. школи мужескої в Бродах, Єл. Дубівну старшою учителькою 5-кл. школи женьскої в Заліщиках, Ів. Гораковского управителем 2-кл. школи в Пустомитах, Ванду Петролевичівну учителькою в Орельци, Брон. Кулиньского учителем народної школи в Новім селї; 3) зорґанізувати народні школи одноклясові в Остапківцях від 1-го січня 1897, в Гвіздци старім і в Дичках від 1-го вересня 1897; 4) переміните одноклясові народні школи в Ненадовій, Собові і Солотвині на 2-кл. від 1-го січня 1897; 5) приймити до відомости справоздане ц. к. краввого інспектора шкільного з люстрациї ґімназиї сьв. Анни в Кракові; 6) приймити до відомости справоздане ц. к. кравих інспекторів шкільних з візитациї шкіл народних в повітах: Новий Санч і Мисленици.

— **Торжества 25-лїтя семинарий учительских** і злученого з ним **I-го з'їзду учителїв семинарийних** відбудуть ся — як ми вже доносили — в днях 19, 20 і 21 падолиста с. р. у Львові. Проґрама сих торжеств така: В день перед торжеством 19 с. м. (в четвер) о годині 8 вечером сходини товариські і привитане прибувших гостий в сали ґімнастичній школи ім. Сташица. — В пятницю 20 с. м.: о 9 год. рано в катедрі вірменьскій торжественне богослужене; о 12 год. в полуднє публичне торжество ювілейне і I. засїдане з'їзду в великій сали ратушевій: привитане президентом міста дром Малаховским; привитане іменем комітету і місцевих семинарий; уконституоване з'їзду і отворене першим почестним предсїдателем кс. кан. Теоф. Ленкавским; промови репрезентантів ріжних институций; бесїда радника Болеслава Барановского про повстане і задачі семинарий учительских та про їх чвертьстолітню дїяльність; о 4 годині по полудни в салях семинариї учительскої женьскої наради секцийні учителїв і учительок семинарийних. — В суботу 21 с. м.: о 8 годині рано в церкві Волоскій і в костелї сс. Бенедиктинок обр. лат. богослужене поминальне за душі померших учителїв і учительок семинарий учительских; о 9 год. рано наради секцийні; о 4 год. по полудни II. ювілейне засїдане з'їзду в сали ратушевій (відчитане резолюций ухвалених на нарадах секцийних; промови працальні; закрите з'їзду другим почестним предсїдателем, дир. семин. Юлїєм Турчиньским); спільний пир; сьвяточне представлене в театрі з прольоґом і образами з живих осіб. — Вступ на публичні засїданя за запрошенями. В нарадах секцийних беруть участь лише члени тїл семинарийних. — В пятницю 20-го о 8 годині вечером відбудуть ся в касині міскім сходини товариські бувших семинаристок львівских в протягу двацятьпятилїтя; на сї сходини запрошено всїх участників з'їзду.

— **Уряди телеґрафічні.** Зелїзнича стация Княже на шляху Львів-Підволочиска буде замкнена для публичного телеґрафічного руху з днем 20-го с. м. Натомість отвирає ся рівночасно для загального руху телеґрафічного стация зелїзнича Скварява на тім самім шляху.

— **Самоубийство з любови.** Ольга Ф., дочка пенсионованого радника судового у Львові, замешкала при ул. Городецкій, наміряла відобрати собі житє, заживши карболевої кислоти. Скора поміч поготівля ратункової стациї зарадила ще в час нещастю. До самоубийства спонукали дївчину непорозуміня з судженим.

— **Огнї.** Минувшого тиждня згоріла до тла цегольня в Старих Бродах, власність тамошного дїдича п. Арт. Шнеля. — Дня 13-го с. м. вибух огонь в Фільварках Малих коло Бродів. Згоріло кілька великих стирт сїна і дві селяньскі загороди. Страти дуже великі. Огонь був імовірно підложений.

— **Воздухоплавники**, котрі, як ми вчера доносили, упали оногди з бальоном в Березові, вже від'їхали до Росиї. Слїдство виказало, що з'явились они в Галичинї без нїяких злих намірів, а лише загнані вітром. В дорозї з поворотом проводив їх офіцир перемиской корпусної команди.

— **Лїкар злодїєм.** З Будапешту доносять, що тамошний повітовий фізик і міский радник др. Арпад де Коротнай обікрав свою пациєнтку, богату 75-лїтну вдову Патсу, що померла у вересни с. р. При єї сконї був лиш Коротнай, а увязнений признав ся, що по смерти пациєнтки здоймив з єї шиї ключик, отворив ним касу і забрав з неї дорогоцїнности та значну готівку. Дня 13-го с. м. він хотів отруїти ся та перешкодив єму полїцийний аґент. Др. Коротнай мав славу великого богача, ще більшу популярність і не знав нїяких за високих порогів. Перед смертию вдови він закупив у неї дім за 68.000 зр. і виплатив цїлу суму готівкою. Він був також професором ґіґієни в женьских школах. Тепер вже і в єго давнім, ще студентскім житю віднайдено один скандал, за який він був засуджений на шість місяців вязниці.

Відозва.

Братя селяни, міщани і Вп. Отцї духовні, приятелї нашого народа!

Високе ц. к. Намістництво у Львові рішенем в дня 18 жовтня 1896 ч. 84854, затвердило статут товариства економічно-полїтичного „Рада хлопска“ на цїлу Галичину. Цїлею товариства є ширенє сьвідомости почутя прав горожаньских запоручених основними законами, оборона тих прав, ширенє почутя справедливости і взаїмної помочи, стремленє до зменшеня всїляких оплат і справедливого розміру податків, стремленє до піднесеня економічного і полїтичного нашого народу так руского як і польского. — Поправа тих відносин буде переводитись в спосіб правний на основах сьвятої Християньско-католицкої віри для добра народа „через справедливість до єдности а єдностию і працею до сили“.

Кождий з нас відчуває, яка сумна доля нашого народа! чи то на поли просьвітнім, чи економічнім а вже-ж найбільше на поли полїтичнім.... З ріжних верств підносять ся поважні голоси, що нашому народови грозить неминучий упадок а на довід того нехай послужить горячкова-слїпа еміґрация до Бразилії під окликом „вже нам гірше не буде“. Рільника гнете надмірний тягар податків, ремісника тисне заграничиа конкуренция фабричних робіт — промисловець стогне під ярмом ворожої лихви — а лихо то не дасть ся усунути як тілько ширенєм почутя взаїмної помочи і потреби стоваришень яко найважнїйших способів до піднесеня добробиту і усуненє всїляких визисків.

То-ж взиваємо Вас, Братя хлопи і міщани і всї приятелї нашого народа — хто тілько хоче видїли в хлопі брата свого, кому на серци лежить доля власна і доля бідних, занедбаних, скривджених і упослїджених братий тих — приступайте до товариства „Хлопска рада“, лучіть ся в ту велику громаду під зазивом сьвятої любови, яку нам переказав Божественний наш Спаситель!

Підписанї яко члени основателї становлять після статута перший заряд і яко такий мають право приймати членів. Річна вкладка виносить найменше 25 кр. Зголошуватись належить до ютрогонебудь з підписаних — а коли збересь відповідне число членів — скличемо перший загальний збір, о чім повідомимо в своїм часї через часописи.

Члени основателї: Николай Ричковский господар в Заздрости Йосиф Ситник, міщанин господар в Струсові, Теодор Цегельский парох в Струсові, Петро Скоренький господар в Різдвянах, Григорий Обуховский господар в Слобідцї Струсівскій; до всїх тих пп. Струсів, Григорий Слїпий господар в Заздрости, п Струсів, Теодор Судомора господар в Беневі почта Соснів, Іоан Гамагїй сьвященик в Настасові п. Микулинцї.

(Инші Редакциї сприяючі нашому народови просимо повторити отсю відозву).

Телеґрами.

Константинополь 19 падолиста. Загальні збори Вірмен вибрали патриярхом епіскопа Орманїяна. Вибори відбули ся зовсїм спокійно.

Білград 19 падолиста. Зловлено тут славного проводиря Арнаутів в хвили, коли висилав 2000 карабінів до Македонії.

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий.

попри будку. Як раз зійшов місяць і Ґаснер побачив, що коло зворотниці стоїть женщина. То Катерина мусїла вже бути дома і заступала вітця. І Німан мусів то добачити, бо він ще приспішив хід машини. Ґаснер все ще глядів на червоне від злости лице свого наставника. Нараз зблїд тойже як труп — вхопив рукою чим скорше за дручок — потиснув — пустив противну пару і машина задержала ся. Як божевільний зіскочив Німан з машини. Страшенний крик єго на переді машини зморозив всю кров в Ґаснері.

Він скоро притягнув гальму і дрожачи зліз також з лїхтарнею в руцї на землю. Причував щось незвичайного. Перший промінь сьвітла, що упав з єго лїхтарні на колеса машини, виявив єму, що тут стало ся страшне нещастє. Єго обхопив такий страх, що він став як громом ражений. Лише як у снї бачив, що нагле розтворили ся двері будки і старий будник Вальд, з зелїзною лїхтарнею в руцї перебіг попри него до того місця, де машинїст клячав коло лежачого на шинах тїла.

Коли Ґаснер прийшов знов до себе, побачив, як лїхтарня старого Вальда закрутила ся колесом у воздусї і згасла. Рівночасно почув крик і кілька сильних глухих ударів. Потім настала гробова тишина. Вкінци відважив ся Ґаснер приступити з своєю лїхтарнею і тодї побачив зі страхом, що на шинах лежало тїло женщини, котрої голова була немов ножем відрубана від туловища. Зараз коло неї лежав машинїст Німан з розваленою головою також мертвий, а між обоїма стояв як статуя старий сивий Вальд і держав в руцї поломану і згаслу зелїзну лїхтарню.

Той сам вид представив ся й нашим очам, коли ми приїхали на місце машиною. Ще нинї бачу виразно осьвітлену місяцем гарну голову бідної Катерини. Виглядала як пречудна воскова фіґура.

Два дни опісля відбув ся похорон тої пари. Труп Німана положено перед нашим варстатом на „льори“, тягнула їх єго „Русалка“ і я сам їхав нею. В трех причіплених ззаду особових ваґонах їхали урядники і служба зелїзнича з родинами і кілька осіб з Німанових знакомих. Єго суджена, дочка війта, не показала ся на похоронї і вскорі потім віддала ся за другого. Ми поїхали поволи аж до Вальдової будки і тут поставлено також домовину Катерини побіч Німанової. Єї отець, будник Вальд, що на місци заявив начальникови стациї, що віддасть ся сам в руки суду, не був на похоронї, єго відвело двох жандармів ще день перед тим до міста О.

Там при оптій рампі задержав ся похоронний поїзд. Звідтам занесли ми обі домовини при звуках похоронного маршу нашої капелї на гору на кладовище. Там на тім місци, котре я вам вказав, спочивають побіч себе: він, безсердечний звідник, що так страшно відпокутував свою вину і она, нещаслива, хороша Катерина Вальд.

Коли молодий машинїст Фрішавф вертав по хвили своєю машиною на стацию, заяснїло єму на стрічу з давної Вальдової будки червоне сьвітло.

Чи й той сиґнал давала як тодї, нещаслива дочка будника, аби відвести вітця від зворотниці, а відтак кинути ся під колеса машини невірного милого? Нї.

Сим разом треба було задержати ся, аби виминути ся з другою машиною, що їхала по вуглє.

З гуком і шумом перелетїла она другими шинами. Молодий машинїст перечитав на єї кітлї єї назву і задрожав.

То була „Русалка“.

З друкарнї В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.